

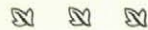
grootte publiek richten. Een gidsje waarmee men thuis een bezoek kan voorbereiden en nabetrachten kunnen ze nooit vervangen. In het Museum te Brussel en in het Britsch Museum staan dan ook beide hulpmiddelen den bezoeker ten dienste.

De Vertebraten der collectie behandelde Winkler nog eens uitvoerig in „De gewervelde dieren van het verleden; Palaeontologische studiën in Teyler's Museum”, waarvan hij het voorbericht schreef „In Teyler's Museum op mijn 70sten verjaardag (28 Mei 1892)”.

Het was zeker een gelukkige omstandigheid voor Directeuren, dat Prof. Dr. Eug. Dubois, de door zijn opgravingen te Trinil wijdvermaarde palaeontoloog, zich te Haarlem had gevestigd en in 1898 bereid werd gevonden na Winkler's dood in diens functie te treden. Belangrijke aanwinsten hebben sinds dien de schatten van het Museum verrijkt, die bij onze wandeling door de zalen nog ter sprake zullen komen. Sedert eenige jaren biedt de Stichting ook huisvesting aan de beroemdste fossielen, die Nederland bezit, n.l. aan de overblijfselen van Pithecanthropus. Natuurlijk zijn deze kostbare zaken daar veilig in een kluis geborgen en worden slechts door den ontdekker zelve op schriftelijk verzoek aan belangstellenden getoond. Ze zijn geen eigendom van Teylers Stichting maar van het Rijk als deel van de groote collectie fossielen, die professor Dubois van Java mee heeft gebracht en die te Leiden worden bewaard in het oude Boerhavelaboratorium.

(Wordt vervolgd)

A. SCHREUDER

ORNITHOLOGIE IN SOVJET-RUSLAND.

Verleden winter heb ik eens geschreven naar Siberië en wel naar de stad Novosibirsk in het Esperanto. Dank zij deze taal staat zonder moeite de geheele wereld open.

Ik wilde namelijk eens weten, of daar aan den transsiberischen spoorweg ook grijze kraaien voorkwamen. In Maart schreven ze mij terug, dat wel terdege *Corvus cornix* bij hen voorkomt en ook dat de vogel daar broedt in de wouden langs den grooten spoorweg. Maar ook daar trekt de vogel in den herfst weg naar het zuiden, niet om de kou, maar in hoofdzaak om het dikke sneeuwdek op de velden dat het hun onmogelijk maakt voedsel op te doen.

De grijze kraai komt bijna in geheel Siberië voor, zoo schreef men mij, tot daar waar in het noordelijk gedeelte de boomhoogte lager wordt dan 8 Meter. Daar waar de arctische berk begint houdt hun broedgebied op. In het uiterste noordoostelijk gedeelte komt de grijze kraai niet voor, maar wel in het zuidoostelijke gedeelte van Sovjet-Siberië tot in het gebied van de Amur.

Ze maakten mij in hun schrijven er ook op attent, dat vanaf Ierland tot de kusten van de Japanse Zee de grijze kraai voorkomt, voorwaar een groot deel der wereld.

Bij de Russen was mij al eens eerder gebleken door correspondentie met Tulla en Moskou hoe goed onderlegd ze daar zijn in de ornithologische kennis; maar ook deze Siberianen geven daarvan blijk, niet alleen wat *hun* Europeesch en Aziatisch gebied betreft; maar ook blijkt hun kennis van landen buiten hun eigen Sovjetgebied.

Dit bleek ook nu weer duidelijk daar ze mij schreven, dat de grijze kraai *niet* in Nederland broedde doch alleen wintergast was om des voorjaars weer te vertrekken naar Skandinavië, Polen en Finland.

Het torenkraaitje (*Colaeus monedula*) komt bij hun niet voor, ook de roek (*Corvus frugilegus*) komt evenmin bij hen voor, maar wel de zwarte kraai, die ook ten onzent is, namelijk *Corvus corone*, doch deze soort niet verder ten oosten van Novosibirsk dan tot aan Krasnajarsk dus niet tot aan den Amur, zooals met zijn grijzen neef wel het geval is. Maar toch blijkt al weer, dat ook deze zwartrok een groot deel der aarde bestrijkt. Ze meldden mij verder, dat bij hen een bergkraai voorkomt, gitzwart, een langgerekte vogel. Voorts nog een bastaard, die het midden houdt tusschen zwarte en grijze kraai met over den rug een gespikkelde streep, overigens gitzwart.

Ten laatste ook nog iets over den raaf, waarnaar ik hun ook vroeg. Ze schrijven: de dikke vader *Corvus corax* wordt bij ons beschermd ¹⁾. Hij nestelt in de wouden bij hun stad en door geheel Siberië komt hij nog voor.

Door zoo'n enkel maal te correspondeeren kan men nog heel wat gewaar worden uit den vreemde!
Groningen, Schip t.o. 48 Bedumerweg

J. H. GELDERLOOS

¹⁾ In *Sovjet-Siberie*! In *Nederland* is hij uitgeroeid!